

Statsskovbrugets rolle i samfundet

Af Miljøminister Christian Christensen (Kr.F.).

Ved Danske Forstkandidaters Forenings konference den 21. september 1984 om Dansk Skovbruks samfundsmæssige betydning redegjorde miljøminister Christian Christensen indgående for statsskovbrugets økonomiske forhold. Han påpegede, at statsskovbrugets driftsunderskud på 140 mill. kr. blev mere end opvejet af en række rekreative ydelser og andre tiltag, som ikke normalt blev værdisat. Hans indlæg gengives efter manuskript med enkelte redaktionelle tilretninger.

Jeg vil complimentere professor Jens Risvand og hans medarbejdere for gennemførelsen af det store forskningsprojekt »Den danske skovsektors samfundsmæssige betydning«. Jeg finder, at projektets resultater – som mine medarbejdere langt fra er færdige med at studere – på afgørende vis har forbedret vores beslutningsgrundlag.

Men intet arbejde er så fuldstændigt, at man ikke savner noget. Og lad mig derfor straks tilføje, at vi – i miljøministeriet – på ét punkt savner, at slutrapporten fra forskningsprojektet fuldt ud lever op til sin titel: I rapporten er der foretaget grundige *driftsøkonomiske* analyser af såvel privatskovbruget som af statsskovbruget. Men egentlige *samfundsøkonomiske* analyser af statsskovbrugets rolle, herunder tilbunds gående analyser af statsskovbrugets mere immaterielle ydelser, havde vi gerne set udført i et noget større omfang.

Driftsøkonomi contra samfundsøkonomi.

I mit foredrag vil jeg prøve at råde lidt bod på dette. Jeg har valgt at benytte den samme disposition som professor Risvand og således se på statsskovbrugets *samfundsmæssige* betydning ved ydelsen af produktionstjenester, rekreationstjenester, samt miljøtjenester. Hertil kommer for statsskovvæsenet endnu en type ydelser, nemlig administrationen af skovloven og sandflugtsloven samt disse loves forhold til anden lovgivning, navnlig planlovene.

Forinden bør det imidlertid bemærkes, at jeg i min gennemgang vil forsøge at belyse, *hvorfor* den økonomiske udvikling i det private og i det offentlige skovbrug har været så forskellige i den sidste halve snes år. Professor Risvand kom ikke nærmere ind på dette emne i sit foredrag; men såvel i slutrapporten fra forskningsprojektet som i én af de fem referatartikler i Ugeskrift for Jordbrug har denne udvikling været beskrevet og diskuteret.

Ud fra en *driftsøkonomisk* betragtning kan udviklingen i statsskovbrugets underskud fra 1973/74 til 1981 ikke just betragtes som gunstig. Den viste udvikling i figur 1 skal endog ses på baggrund af et i absolutte tal stigende overskud i privatskovbruget i den samme periode.

Statsskovbruget er imidlertid en offentlig virksomhed. Spørgsmålet er derfor, om udviklingen i statsskovvæsenets driftsregnskab er acceptabel ikke ud fra en *driftsøkonomisk* betragtning, men ud fra en *samfundsmæssig* vurdering.

Jeg har forløbig ikke bedt skovstyrelsen foretage grundige samfundsøkonomiske analyser af dette spørgsmål. Dels fordi sådanne analyser ville kræve mindst lige så stor en indsats som professor Risvands projekt, og dermed ikke umiddelbart mindske skovstyrelsens driftsunderskud. Dels er flere af analysemetoderne komplicerede og ufuldstændige. Spørgsmålet er desuden til syvende og sidst sammensat af en række *politiske* delspørgsmål. Jeg skal derfor indskrænke mig til at redegøre for nogle af de samfundsmæssige overvejelser og motiver bag miljøministeriets hidtidige og fremtidige skovpolitik.

Statsskovvæsenets produktionstjenester.

Statens skovbesiddelser har hovedvægten i tre områder: Nordsjælland, de midtjyske hedeegne og langs den jyske vestkyst. Hovedvægten findes således i de mere *magre* egne af landet, og det ubevoksede areal er relativt stort, nemlig ca. $\frac{1}{3}$ af det totale areal. Det ubevoksede areal for det øvrige skovbrug udgør til sammenligning kun omkring $\frac{1}{10}$ af det totale areal.